

Rozvaliny Eridu, nejstaršího sumerského městského státu, se nacházejí 20 kilometrů od města Uru na jižní hranici Iráku. Město bylo osídleno po dobu téměř pěti tisíciletí, od roku 5500 př. n. l. do roku 600 př. n. l. Když bylo objeveno, byly zde odkryty chrámy vystavěné postupně jeden na druhém ve čtrnácti vrstvách. Podle tradice zde stával chrám E-Abzu, první chrám vybudovaný v Mezopotámii, zasvěcený městskému božstvu jménem Enki, známému později v akkadštině jako Ea.

Sumerové náleželi k prvním obyvatelům Mezopotámie. Stavěli si města kolem stupňovitých chrámů ve tvaru jehlanu, zasvěcených místním božstvům. Eridu se rozkládalo na jedinečném místě. Sousedilo s močály, u kterých začínala pole úrodné půdy z naplavenin řeky Eufratu, a směrem na západ byla poušť. Díky tak výhodné poloze se zde mohli potkávat zemědělci, rybáři i kočovní pastevcí, nomádi. Město bylo zbudováno na pahorku obklopeném sladkovodním jezerem, pojmenovaném Abzu. Podle seznamů sumerských panovníků bylo Eridu prvním městem na světě, které mělo vlastního vládce, krále.

KLÍNOVÉ PÍSMO A HVĚZDÁŘSTVÍ

Sumerské mýty a reliéfy se shodují v tom, že lidé obdrželi moudrost, zákony a jazyk od bohů, především od Enkiho, boha moudrosti. Dnes se domníváme, že se právě zde zrodilo písmo. Sumerové nejenže věděli o existenci planet, ale dokonce je podrobně popsali. Znali jen dvě roční období – zimu, která trvala od října do února, a léto – od března do září. Nový rok začínal v dubnu. Jména měsíců se lišila město od města, měly 29 nebo 30 dnů. Den začínal se západem slunce a trval 12 hodin, přičemž noc byla rozdělena do tří čtyřhodinových oddílů, což dohromady dalo 24 hodin. Čas se měřil vodními hodinami ve tvaru hranolu nebo trychtýře, nebo slunečními hodinami.

Psaní klínopisem na hliněnou tabulku

Tabulka popsaná klínovým písmem

Zpočátku Sumerové používali k obchodním záznamům pouze čísla a obrázky. Prováděli je vtlačení tupého rydla do vlhkého jílu. Později údaje o válečných úspěších a rozsáhlých stavebních dílech zapisovali na jílové tabulky, které pak dali vypálit.

Eridu

Severní chrám v Eridu byl ve 4. tisíciletí př. n. l. postaven na počest božstva jménem Ea, boha vod a moudrosti. Stupňovitá stavba z nepálených cihel byla vybudována na umělém pahorku, aby byl chrám blíž božskému ochránci města. Stěny chrámu měly výklenky, což budovu zpevňovalo a zároveň ozvlášťovalo. Schodiště vedlo k vstupu do božišť na vrcholu, kde kněží prováděli obětiny.

Zikkuraty, stupňovité chrámy, propojovaly nebesa se zemí.

Bůh Marduk s netvorem Mušhušu, otisk babylonského cylindrického pečeti.

SUMEROVÉ

Sumerové byli malé postavy, mívali velké oči a rovný nos. Muži nenosili vousy a obvykle si holili hlavu. Oblékali si krátkou kápi nebo široký šál, který si vážali tak, aby měli pravou ruku volnou. Nejraději pili pivo a měli v oblíbené šperky, zčásti i proto, že drahým kamenům přisuzovali léčivou moc. V sumerském životě měly velký význam hudba a tanec. Znali už předchůdce dnešní harfy, bubnu, trombónu, dud a lesního rohu. Oblíbené byly koncerty pořádané pro početné obecenstvo, často na příkaz bohaté hlavy rodiny.